ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2024/454

ze dne 7. prosince 2023

O OPATŘENÍ SA.35484 (2013/C) (ex SA.35484 (2012/NN)): podpora poskytnutá Německem na kontroly jakosti mléka podle zákona o mléku a tucích prováděné v Bavorsku

(oznámeno pod číslem C(2023) 8388)

(Pouze německé znění je závazné)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s výše uvedeným ustanovením ([1]), a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

1. Postup

(1) V dopisech ze dne 28. listopadu 2011 a ze dne 27. února 2012 Komise požádala Německo o doplňující informace týkající se výroční zprávy za rok 2010 o státní podpoře v odvětví zemědělství, kterou Německo předložilo v souladu s čl. 21 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ([2]). Německo na tyto otázky odpovědělo dopisy ze dne 16. ledna 2012 a ze dne 27. dubna 2012. Z odpovědí Německa vyplynulo, že Německo poskytlo německému odvětví mléka a mléčných výrobků finanční podporu na základě zákona o obchodování s mlékem, mléčnými výrobky a tuky (*Gesetz über den Verkehr mit Milch, Milcherzeugnissen und Fetten*, dále jen „zákon o mléku a tucích“) z roku 1952.

(2) Dopisem ze dne 2. října 2012 Komise Německo informovala, že dotyčná podpora byla zaevidována jako neoznámená podpora pod registračním číslem SA.35484 (2012/NN). V dopisech ze dne 16. listopadu 2012, 7., 8., 11., 13., 14., 15. a 19. února, 21. března, 8. dubna, 28. května, 10. a 25. června a 2. července 2013 Německo předložilo další informace.

(3) Dopisem ze dne 17. července 2013 (C(2013) 4457 final ([3])) Komise Německo informovala o svém rozhodnutí zahájit ve věci některých dílčích opatření podpory poskytnuté na základě zákona o mléku a tucích řízení podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“) ([4]). V tomtéž dopise Komise konstatovala, že ostatní dílčí opatření buď pro období od 28. listopadu 2001 do 31. prosince 2006 nebo pro období od 1. ledna 2007 nebo pro obě období jsou slučitelná s vnitřním trhem ([5]) nebo nepředstavují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU nebo že nespadají do oblasti působnosti předpisů o státní podpoře ([6]).

(4) Komise konstatovala, že podpora na kontroly jakosti mléka v Bádensku-Württembersku a Bavorsku pro období od 28. listopadu 2001 do 31. prosince 2006 je s vnitřním trhem slučitelná ([7]).

(5) Pochybnosti o slučitelnosti s vnitřním trhem však Komise vyjádřila v souvislosti s týž podporou na kontroly jakosti mléka prováděné v období od 1. ledna 2007 ([8]).

(6) Dopisem ze dne 20. září 2013 Německo k rozhodnutí o zahájení řízení podalo připomínky.

([1]) Úř. věst. C 7, 10.1.2014, s. 8.
([2]) Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1999/659/oj).
([3]) Opraveno dopisem ze dne 16. prosince 2013 (C(2013) 9021 final).
([4]) Viz bod 278 ve spojení s přílohou rozhodnutí o zahájení řízení.
([5]) Viz bod 277 ve spojení s přílohou rozhodnutí o zahájení řízení.
([6]) Viz bod 276 ve spojení s přílohou rozhodnutí o zahájení řízení.
([7]) V rozhodnutí o zahájení řízení označená jako opatření BW 1 a BY 1.
([8]) Viz bod 278 ve spojení s přílohou rozhodnutí o zahájení řízení.

(7) Rozhodnutí o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ([9]). Komise vyzvala zúčastněné strany, aby ve lhůtě jednoho měsíce podaly své připomínky.

(8) Komise od zúčastněných stran obdržela k opatřením týkajícím se kontrol jakosti mléka sedm připomínek. Připomínky byly předány Německu.

(9) Německo odpovědělo dopisem ze dne 3. prosince 2014.

(10) Dne 18. září 2015 přijala Komise rozhodnutí (EU) 2015/2432 ([10]), kterým podporu poskytnutou odvětví mléka a mléčných výrobků na rutinní kontroly mléka v Bavorsku a Bádensku-Württembersku v období od 1. ledna 2007 prohlásila za státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem, jež má být vrácena.

(11) Dne 26. listopadu 2015 a 4. prosince 2015 podaly Bavorsko na jedné straně a sdružení Interessengemeinschaft privater Milchverarbeiter Bayerns e.V., Genossenschaftsverband Bayern e.V. a Verband der Bayerischen Privaten Milchwirtschaft e.V. na straně druhé k Tribunálu žaloby znějící na částečné zrušení rozhodnutí (EU) 2015/2432.

(12) Dvěma rozsudky ze dne 12. prosince 2018 Tribunál články 1 až 4 rozhodnutí (EU) 2015/2432 zrušil v rozsahu, v němž bylo těmito ustanoveními prohlášeno poskytnutí státní podpory Německem za neslučitelné s vnitřním trhem, pokud jde o kontroly jakosti mléka prováděné v Bavorsku, a nařízeno navrácení této podpory (dále jen „rozsudky ze dne 12. prosince 2018“) ([11]).

(13) Dne 22. února 2019 Komise proti těmto rozsudkům podala kasační opravné prostředky k Soudnímu dvoru Evropské unie.

(14) Dne 10. března 2022 Soudní dvůr kasační opravné prostředky Komise zamítl ([12]) a potvrdil rozsudky ze dne 12. prosince 2018.

2. **Souvislosti**

(15) Rozhodnutí o zahájení řízení se týkalo opatření financovaných z dávky na mléko, kterou mohly německé spolkové země od mlékáren podle zákona o mléku a tucích vybrat ([13]).

(16) Rozhodnutí (EU) 2015/2432 se týkalo podpory poskytnuté odvětví mléka a mléčných výrobků v Bavorsku a Bádensku-Württembersku na rutinní kontroly jakosti mléka prováděné v období od 1. ledna 2007. Tato podpora byla označena za státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem, jež má být vrácena. V případě Bavorska se rozhodnutí (EU) 2015/2432 vztahovalo na opatření financovaná nejen z dávky na mléko, nýbrž také ze souhrnného rozpočtu země.

(17) Podle čl. 264 prvního pododstavce SFEU prohlásí Soudní dvůr Evropské unie dotčený akt za neplatný, je-li žaloba na neplatnost opodstatněná. V takovém případě je Komise povinna přijmout nezbytná opatření, aby rozsudku vyhověla ([14]).

(18) Rozsudky ze dne 12. prosince 2018 Tribunál rozhodnutí (EU) 2015/2432 částečně zrušil. Tribunál konstatoval, že rozhodnutí o zahájení řízení se vztahovalo pouze na tu část podpory, která byla financována z dávky na mléko vybrané od mlékáren, nikoli však na tu část podpory, která byla financována ze zemského rozpočtu ([15]). Tribunál rozhodl, že pokud jde o část podpory financované z rozpočtu země, bylo rozhodnutí (EU) 2015/2432 přijato, aniž bylo zúčastněným stranám umožněno předložit připomínky, a bylo tedy přijato v rozporu s právem žalobců účastnit se správního řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU a čl. 6 odst. 1 nařízení (ES) č. 659/1999.

([9]) Viz poznámka pod čarou 1.

([10]) Rozhodnutí Komise (EU) 2015/2432 ze dne 18. září 2015 o státní podpoře poskytnuté Německem na kontroly jakosti mléka podle zákona o mléku a tucích SA.35484 (2013/C) (ex SA.35484 (2012/NN)) (Úř. věst. L 334, 22.12.2015, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2432/oj).

([11]) Rozsudky Tribunálu ze dne 12. prosince 2018, *Freistaat Bayern* v. *Komise*, T-683/15, ECLI:EU:T:2018:916 a *Interessengemeinschaft privater Milchverarbeiter Bayerns a další* v. *Komise*, spojené věci T-722/15 až T-724/15, EU:T:2018:920.

([12]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 10. března 2022, *Komise* v. *Freistaat Bayern*, spojené věci C-167/19 P a C-171/19 P, ECLI:EU:C:2022:176.

([13]) Viz oddíl 3.3.1 rozhodnutí o zahájení řízení.

([14]) Viz čl. 266 první pododstavec SFEU.

([15]) Viz rozsudky Tribunálu ze dne 12. prosince 2018, *Freistaat Bayern* v. *Komise*, T-683/15, EU:T:2018:916, bod 69 a *Interessengemeinschaft privater Milchverarbeiter Bayerns a další* v. *Komise*, spojené věci T-722/15 až T-724/15, ECLI:EU:T:2018:920, bod 66.

(19) Rozsudky ze dne 12. prosince 2018 byly zrušeny články 1 až 4 rozhodnutí (EU) 2015/2432 v rozsahu, v němž jimi bylo prohlášeno poskytnutí státní podpory Německem za neslučitelné s vnitřním trhem, pokud jde o kontroly jakosti mléka prováděné v Bavorsku, a nařízeno navrácení této podpory.

(20) Tyto rozsudky se však netýkaly části rozhodnutí (EU) 2015/2432 o podpoře na kontroly jakosti mléka prováděné v Bádensku-Württembersku. Část rozhodnutí (EU) 2015/2432 týkající se opatření v Bádensku-Württembersku proto zůstává platná a účinná.

(21) Rozsudkem ze dne 10. března 2022 Soudní dvůr rozsudky ze dne 12. prosince 2018 potvrdil.

(22) Toto rozhodnutí se proto týká pouze státní podpory, kterou Německo poskytlo na kontroly jakosti mléka prováděné ve prospěch mlékárenských podniků v období od 1. ledna 2007 v Bavorsku a která byla financována z dávky na mléko (v rozhodnutí o zahájení řízení označená jako opatření BY 1).

3. **Popis opatření a obsah rozhodnutí o zahájení řízení**

(23) Ustanovení § 22 odst. 1 zákona o mléku a tucích zmocňuje vlády německých spolkových zemí k výběru dávky na mléko (*Milchumlage*) od mlékáren na základě množství syrového mléka. Dávka na mléko se nevztahuje na dovážené výrobky. Naproti tomu vyvážené výrobky této dávce podléhat mohou.

(24) Bavorsko využilo tohoto zmocnění ([16]) a, jak je popsáno v rozhodnutí o zahájení řízení, poskytlo finanční podporu na zákonem stanovené kontroly zaměřené na posouzení jakosti a určitých vlastností mléka podle § 22 odst. 2 bodu 1 a § 10 odst. 1 zákona o mléku a tucích ve spojení s nařízením o kontrole jakosti a platbě za syrové mléko (*Verordnung über die Güteprüfung und Bezahlung der Anlieferungsmilch)* ze dne 9. července 1980 (dále jen „nařízení o jakosti mléka“) ([17]). Provádění zákonem stanovených kontrol podle nařízení o jakosti mléka bylo delegováno na schválený kontrolní subjekt, tj. Milchprüfring Bayern e.V. (dále jen „Milchprüfring“) ([18]).

(25) Kontroly jakosti mléka byly uloženy v souladu s § 10 nařízení o mléku a tucích ve spojení s § 1 odst. 1 nařízení o jakosti mléka. Všichni komerční spotřebitelé mléka (např. mlékárny) museli nechat syrové mléko zkontrolovat za účelem posouzení jeho jakosti, pokud jde o:

— jeho obsah tuku,

— obsah bílkovin,

— strukturu z hlediska mikroorganismů,

— obsah somatických buněk a

— bod mrznutí.

(26) Německo tvrdilo, že toto opatření nepředstavuje podporu, neboť platby byly poskytnuty jako kompenzace za nezbytné výdaje, které vznikly společnosti Milchprüfring v souvislosti s prováděním úkolů spadajících do výkonu veřejné moci (*hoheitliche Aufgaben*) ([19]).

(27) Komise měla za to ([20]), že i když jsou veřejné úkoly zákonem přeneseny na třetí stranu (jako je Milchprüfring), mohou mít z této činnosti mlékárny, které jsou podniky, prospěch ve formě dotovaných služeb. Náklady vzniklé při plnění vnitrostátních právních povinností (např. povinnost provádět kontroly jakosti mléka podle nařízení o jakosti mléka) by měly být považovány za typické provozní náklady, které obvykle nesou dotčené podniky. Pokud tyto náklady hradí stát, zdá se, že jsou splněny podmínky podpory podle čl. 107 odst. 1 SFEU. Komise proto předpokládala existenci podpory.

([16]) Viz oddíl 2.5 rozhodnutí o zahájení řízení.

([17]) V rozhodnutí o zahájení řízení označená jako opatření BY 1. Viz popis opatření v oddíle 2.6.1.1 rozhodnutí o zahájení řízení a předběžné právní posouzení týkající se existence podpory v oddílech 3.3 a 3.5.2, zejména v bodě 130, v němž se konstatuje, že dávka na mléko použitá k financování opatření představuje státní zdroj; předběžné posouzení slučitelnosti s vnitřním trhem je uvedeno v oddílech 3.5.16 a 4.

([18]) Viz oddíl 2.6.1.1 rozhodnutí o zahájení řízení.

([19]) Viz oddíl 2.6.1.1 rozhodnutí o zahájení řízení.

([20]) Viz oddíl 3.5.2 rozhodnutí o zahájení řízení.

(28) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise konstatovala, že opatření (definované jako podpora na rutinní kontroly jakosti mléka v Bavorsku financované z dávky na mléko a prováděné v období od roku 2007 ([21])) pravděpodobně představuje státní podporu, ([22]) vyjádřila pochybnosti ohledně slučitelnosti s vnitřním trhem ([23]) a požádala Německo, aby předložilo své připomínky a poskytlo veškeré informace, které mohou pomoci podporu posoudit, pokud jde o období od 1. ledna 2007 ([24]).

(29) Komise dále konstatovala, že způsob financování (parafiskální poplatek) je nedílnou součástí opatření podpory, a že proto musí být při přezkumu podpory zohledněn ([25]).

(30) Pokud jde o dávku na mléko, Komise konstatovala, že nediskriminuje dovážené výrobky, není v rozporu s ustanoveními článku 110 SFEU a není v rozporu s cíli společné organizace trhu s mlékem ([26]).

4. **Zrušení opatření a navrácení podpory**

(31) V roce 2013 byla v Bavorsku podpora na rutinní kontroly jakosti mléka zrušena.

(32) Po přijetí rozhodnutí (EU) 2015/2432 byla do roku 2017 vrácena podpora ve výši přibližně 22,4 milionu EUR, která byla financována z dávky na mléko. Vzhledem ke konstatování, že dávka na mléko je nedílnou součástí opatření podpory (viz 29. bod odůvodnění), bylo rozhodnutím (EU) 2015/2432 prohlašujícím podporu za neslučitelnou s vnitřním trhem též implicitně prohlášeno, že dávka byla vybrána protiprávně.

(33) Bavorsko potvrdilo, že navrácení podpory financované z dávky na mléko, jež bylo dokončeno v roce 2017 formou započtení proti dávce na mléko, je neodvolatelné a nebude zrušeno ([27]).

(34) Řízení zahájené rozhodnutím o zahájení řízení v souvislosti s rutinními kontrolami jakosti mléka v Bavorsku financovanými z dávky na mléko a prováděnými v období od roku 2007 se proto stalo bezpředmětným.

5. **Závěr**

(35) Komise připomíná, že pravomoci Komise podle článků 107 a 108 SFEU mají zabránit poskytnutí neslučitelné podpory. Co se týče navrácení, pravomoc Komise nařídit členskému státu, v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora, aby navrátil podporu, kterou tato považuje za neslučitelnou s vnitřním trhem, má za cíl obnovit stav před poskytnutím neslučitelné státní podpory ([28]).

(36) Jinak řečeno, jedním z cílů kontroly státních podpor je zabránit poskytování neslučitelných státních podpor. Druhým cílem je zajistit, aby byl obnoven stav před narušením hospodářské soutěže způsobeným neslučitelnou státní podporou.

(37) V daném případě již poskytnutí podpory uvedené v rozhodnutí o zahájení řízení neexistuje, neboť byla s konečnou platností a bezpodmínečně navrácena ([29]).

(38) Za těchto okolností se formální vyšetřovací řízení zahájené na základě čl. 108 odst. 2 SFEU v souvislosti s rutinními kontrolami jakosti mléka v Bavorsku financovanými z dávky na mléko a prováděnými v období od roku 2007 stalo bezpředmětným,

([21]) Viz oddíl 3.5.2 rozhodnutí o zahájení řízení.
([22]) Viz oddíl 3.3 rozhodnutí o zahájení řízení.
([23]) Viz oddíl 4 rozhodnutí o zahájení řízení.
([24]) Viz oddíl 5 rozhodnutí o zahájení řízení.
([25]) Viz oddíl 3.5.16 rozhodnutí o zahájení řízení.
([26]) Viz oddíl 3.5.16.2 rozhodnutí o zahájení řízení.
([27]) Komise připomíná, že podle ustálené judikatury (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 5. března 2019, *Eesti Pagar AS* v. Ettevotluse *Arendamise Sihtasutus*, C-349/17, ECLI:EU:C:2018:768) mají všechny vnitrostátní orgány podle čl. 108 odst. 3 SFEU povinnost vymáhat z moci úřední jakoukoli protiprávní podporu, a to i v případě neexistence rozhodnutí Komise.
([28]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. září 1994, *Španělsko* v. *Komise*, spojené věci C-278/92, C-279/92 a C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, bod 75.
([29]) Viz 32. a 33. bod odůvodnění.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Řízení zahájené na základě čl. 108 odst. 2 SFEU dne 17. července 2013 v souvislosti s rutinními kontrolami jakosti mléka v Bavorsku financovanými z dávky na mléko a prováděnými v období od 1. ledna 2007 se stalo bezpředmětným a zastavuje se.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Spolkové republice Německo.

V Bruselu dne 7. prosince 2023.

Za Komisi
Didier REYNDERS
člen Komise